

SETMANARI ILUSTRAT, DE LITERATURA, NOVAS Y ANUNCIS

PREU: 15 CENTIMS — SURT LOS DISSAPTES

Plassa del Pi, número 3, pis 2^{on}

¡¡ 32 planas de Folletí !!

¡50 OBRAS ESCULLIDAS EN PREPARACIÓ!

Primer folletí del quadro dramátich de gran éxit

VIDA Y MORT

original de Joseph Pujadas Truch

Final de l'obra **Riallas y plorallas**
y 16 planas de la comedia

Las ametllas d' Arenys

Crónica

Lo Circol de Sant Lluch.—Catalunya y Creta.—
Lo dia definitiu.—Una nova biblioteca regional

Tota manifestació artística que 's fassi en lo «Saló Parés», es trascendental pel moviment intel·lectual de Barcelona. Fa pochos dias l'element més libre é independent del Art á Catalunya presentava en hermós conjunt los fruyts del seu ingeni, sense donar temps á que 's refredés l'entussiasme que produhí en lo públich la primera exposició artística femenina; avuy, després d'un cert interregne, en lo qual no han deixat d'exposarse obras novas, ocupa per complert lo «Saló Parés» lo «Circol de Sant Lluch», que representa l'Art ab trabas, l'Art de la conveniencia y dels sentiments enmatllevats. Alguns elements ben adelantats figuran perque sí en lo mentat Circol, segons se desprén de l'actual Exposició; fins lo *Modernisme* hi te cabuda. Aixó prova que tot camina en lo mon, tot fins lo «Circol de Sant Lluch». Poca cosa notable enclou la Exposició actual, fora de las *Il·lusions*, de Riquer; *La Creu de Terme*, de Femenia, y la magestuosa *Serra llarga*, de Vancells. En cambi, en l'Esculptura hi ha un grupo sugestiu, encantador, un grupo qu' enclou tot un poema: es la *Primera Comunió*, de Joseph Llimona. Pocas vegadas, ó tal vegada may, ha estat tant felís en l'execució lo celebrat escultor catalá. Ab un Art tant materialista y tan pagá com l'Esculptura, ha fet l'ar-

tista un grupo místich d'una forsa suggestiva superior. La nena de ciutat, ricament vestida, presa d'un religiós espasme, espera ab la boca mitj oberta la Comunió primera; te los ulls aclucats y sosté nerviosament la tobollola, mentres al seu costat la noya de muntanya, sapada y gentil, prega en dolsa contemplació, pensant ab lo misteri del acte qu' acaba de verificar.

Místich en excés es l' assumpto, però l' artista ha sapigut modelar las figuras ab tanta dolsura, ha donat tanta armonia al grupo, hi ha posat tanta riquesa de detalls, ha trevallat ab tanta perfecció, qu' ha fet una obra mestre, una obra que deu posarse fent *pendant* ab *Primers frets*, preciós estudi de desnú d' En Blay.

La esculptura catalana está de joia.

*
* *

No sembla sino que la premsa de Madrid vegi fantasmes per tot arreu: lo Govern dona l' *Autonomia* á Cuba, y la premsa l' aplaudeix; la ofereix D. Carlos, y ningú l' en priva; forma part de la República Federal, y tothom ho trova corrent; pero fa un grupo regionalista catalá una senzilla manifestació de simpatia á la nació parenta, Grecia, en virtut del actual assumpto de Creta, y la premsa de Madrid posa lo crit al cel contra los *malos patriotas*, y demana que 's castiguin; sí senyor, que 's fusellin, si es precís. Que s' aixequin en armas, incendiant y destruint, *santo y bueno*; pero, ¿ahont s' es vist fer us de las prerrogativas constitucionals, pera fer un *Mensatge de Simpatia* á una nació extranjera, quan aqueix Mensatge surt d' una regió que hi *está lligada per aconteixements historichs?*

Veurém quin camí pendrá la cosa; jo crech que no passarà d' aquí.

*
* *

Pel día 16 del corrent está senyalada á Madrid la vista devant del Tribunal Suprém, del recurs de casació entaulat per nostre estimat amich y company senyor Ximeno Planas, contra lo fallo condemnatori que li recaigué en aqueixa Audiencia, en virtut del tant debatut enredo de *La Suripanta*. Es trist, molt trist, que una cosa tant purament regional com aqueixa, tinga que solventarse definitivament á Madrid, hont no 's coneix ni la obra tant sols; mes esperém confiats en la rectitut de la magistratura y en la bondat de la causa de nostre amich.

*
* *

Sabém de bona tinta que s' está fent un altra tentativa pera vulgarisar la literatura catalana, posantla al alcans de totes las fortunas. Está

ja en premsa lo primer volum d' una nova biblioteca popular, que ab lo nom de *Colecció Selecta Catalana*, donará, á dos rals, tomos de 128 ó més planas de text escullit, junt ab lo retrato y biografia del autor.

Forman lo primer volum una colecció de quadros del inimitable prosista don Emili Vilanova.

Ja ho saben, donchs, los colleccionadors, y los que no compran llibres perque van cars.

A. LLIMONER.

A un crítich (I)

Creume, noy, deixa la ploma
y ves fent de sabaté;
escolta á aquell que 't vol be
y no t' ho prengas á broma.
Tu pots tenir bons intents;
fins una ilusió simpática,
pero lo qu' es de gramática
pot dirse que no 'n tens gens.
Jo soch així; net y clá;
no gasto contemplacions;
desprecia las pretensions
y no gastis papé en va.
Ta musa, de tan raquítica
ab prou feynas se la veu;
¡segueix ab lo tirapeu
que 't dará més que la crítica!
¡Ser crítich! Déixat d' embrollas,
tu per serho no has nascut.
¿Qué potser t' haurás cregut
qu' aixó es bufar y fe ampollas?
¿Ahont s' es vist? ¡Deu nos en guart!
que un émulo de Sant Crispín (1)
vulgui eclipsar á en *Clarín*
ó al inolvidable Ixart?
¿No veus que no pot sé aixó?
¿No pensas qu' es tontería?
Donchs deixa está aytal mania
y torna á n' el vetlladó.

—
Pensa ben be lo que 't dich;
mira ben be lo que fas;
rumia lo que fa 'l cas
y deixa está aquest fatich.
En fi, escolta mas rahons;
trenca la ploma al instant
y continúa posant
mitjas solas y talons.

JOSEPH PUJADAS TRUCH.

(1) Patró dels sabaters.

Fernando Póo

Aquets animalots son més fàcils d'exterminar que 'ls cuchs avans dits. Per fi, l'arbre del cacau viu de vuit á vinticinch anys.

Lo café te igual altura y duració. Sas fullas son d'un color vert més clar que 'l cacau y també més curtas. Sa flor, que te la forma d'una margaridoya, despedeix un aroma molt més fi que la tarongina.

Lo fruyt d'aquest arbre va enclós en una especie de capsa del tamanyo y color d'una cirera, y en grupos de vint ó vint y cinch, recorren totas las branca, deixant un espay de l'un á l'altre lliure y sens cap fulla. Cada cirera d'aquesta enclou dos grans de café, que avuy aquí s'han d'obrir (per falta de maquinaria) á morté, de lo que resulta que essent lo café caracolillo riquíssim, 's presenti al mercat romput malament, quan podria competir ab lo millor qu' existeix.

Al igual que 'l cacau 's fa fermentar y secar per posarlo en disposició d' ésser venut.

Aquest arbre te un enemich molt terrible y que 's necessita més inteligencia 'l sapiguerlo exterminar, que no 'ls que abaten al cacau, consistent en un cuquet que, introduhintse dins la pell, la recorre rodant fins trobar un nus per hont poguer penetrar al cor del arbre. Los negres, que comprenen lo café que pateix de dita malura, apretan ab una má la pell, que salta desseguida, deixant al descobert la fusta del arbre, y llavors ab una punxa petita van escorcollant los nusos introduhintla fins dins lo cor, y aixís lo fan saltar; tapan després lo forat ab un poch de terra y l'arbre recobra vida, y aquella especie de sangría fa que sa llosanía sigui més rápida.

Lo *mangá*, que com he dit avans, es una especie d' ametlla que la produheix una palmera especial, serveix per extreuren una especie d'oli com pasta, que te un color de carbassa, lo qual se emplea per fer espermas finas, sabons d'olor, etzétera, una vegada purificat.

No dech acabar de parlar de la agricultura, sens haver donat á coneixer algunas raresas, que son producte de la enorme fertilitat del terreno.

Lo qui suscriu ha vist que 'ls pals que 's destinavan á un teléfono particular, que uneix sa casa ab un dels ingenis, després de quatre mesos, de estar tallats, una vegada col·locats en terra pera sostenir los fils, han arrelat y brotat. Aquest cas tant sumament raro y que no 's veu en lloch més, ha donat motiu á suposicions d'altres per part de la majoria de las personas á qui ha sigut referit, y ab aquest fi s'ha retratat un grupo que agafa sis pals pera ésser demostrat.

Dins dels boscos existeixen arbres que un mateix tronch dona vida á tres arbres totalment diferents. Aquesta particularitat no s'explica de cap més manera que dits arbres han sigut invadits per una de las infinitas tropas de millions de formigas que tant freqüents se troban en lo bosch, y han depositat la terra que duyan á la copa, qual terra ha rebut llevors que han brotat. Per xó 's veu que sas arrels baixan de desde alturas considerables á terra, d'hont tornan á pujar y á extendrers ja ab més forsa per copas d'arbres vehins, que 'ls fan presoners lligantlos, veient á cada pas que, degut á aquesta circumstancia, quan se desbrosa, al derribar un arbre corpulent, segueixen una munió que á voltas arriba á una dotzena, y que son derribats al impuls que reb al caurer per trobarse ab lo arbre corpulent lligats.

* * *

La industria es desconeguda en aquest país. L'única cosa en que 's denota es en la factura de l'oli de palma, que, com ja he dit, son los *bubis* los únichs que s'hi dedican.

Objectes fets que demostrin lo carácter d'aquesta isla, sols hi han los que 'ls negres, aixís *bubis* com *krumans*, fan á las horas que no están ocupats en las feynas que en sí portan lo conreu de las plantacions de cacaos y cafés. En especial los primers, que ni ab aixó s'ocupan per ésser una rassa que estima en molt sa independencia, fan treballs per los que 's necessita una paciència á tota proba, com son los brassalets, cinturas y collars, confeccionats ab unas pedretas que ells ne dihuen *moni* (diner), las quals pedretas teixen ab una mestria que sembla impossible en una gent selvatge.

Y ja que m'ocupo de la industria, dech fer coneixer quins son los principals *industrials* de aquesta terra, pera que 's pugui formar una idea de l'estat de civilisació que regna.

Aquí un fuster, un manyá, un sastre, etz., es tant considerat com qui en nostra patria te la més brillant carrera.

Los *Acras*, que generalment tenen ofici, 's fan dir sí senyors y tenen unas grans exigencias ab las casas que 's contractan. Si es un fuster, acostuma á demanar tres lliuras esterlinas de sou al mes (22 duros al cambi d'aquí) un ajudant per portarli las eynas, y ademés menjat y atés en sas malalties. La carencia de fusters que, á pesar d'ésser poch aptes y que sápigam fer lo que se 'ls mana, es la que obliga á acceptar consemblants tractes ab los qui no saben ni de cent parts la mitja lo que un fadrí de l'ofici sap en Espanya.

LLUIS DE MARTORELL.

(Seguirá)

Notas bibliogràfiques

Ha vist la llum pública, fa pochs dies, un llibre de versos, originals de don Joan Clapés y Corbera. Es obra presentada ab bon gust editorial y consta de 160 planas.

Lo nou llibre du lo nom d' *Englantines y Violes*, y pertany al género de poesia religiosa casi en la totalitat de sas composicions.

Dividida la col·lecció en dos parts, domina en la primera, ó sia en las *Englantines*, més la nota descriptiva que la de sentiment ó poética; y la versificació es bastant cuydada.

En la secció de *Violes*, trobem al autor més inspirat, més poeta.—J. B.

Clássichs Italians

FÓSCOLO

Fill d' Andreu, metje italiá, y de Diamant Spaty, grega, en 1776 nasqué á bordo d' una fragata veneciana aprop de Zante. Estudiá á Padua y als divuit anys presentá la tragedia *Tieste*, imitació alferiana que fou rebuda ab molt aplauso.

Fou militar y batallá á Génova, ensenyá elocuencia á Pavia y son carácter pesimista lo feu viurer una pila d' anys ab neguit, al veurer á Italia somesa als mil y un trastorns. «Italia (deya en 1814 á la condessa d' Albany) es un cadavre, y no se 'l mou ni toca perque no fassi més pudó. Y encara sento de tant en quant á alguns bojós que van buscant medis per ressucitarla; per la meva part voldria veurerla sepultada ab mí é inundada pe 'ls mars ó abrasada per algun nou Faetonte que caigués sobre ella del encés firmament, y que tots los vents s' emportessin sas sendras, y que las nacions presents y futuras olvidessin l' infamia de nostre segle. Amen.» Son desesperat cor se desahogá en una novela psicológica de superior mérit literari, que 's publicá ab lo titul de *Lettere di Jacopo Ortis*, semblanta al *Werther* de Gøthe, al que iguala en mérits. Molt celebrat fou també son cant elegíach *Dei Sepolcri*. Sa tragedia *Ajace*, representada ab molt aplauso en la Scala de Milán en 1811, fou prohibida perque 'ls cortesans cregueren veurerhi alusions antinapoleónicas. Després n' escrigué un altra, *Ricciarda*, uns discursos pleus d' erudició estudiant lo *Decamerone*, de Bocaccio, y la *Divina Comedia*, de Dante.

Lo poema *Le grazie*, de fondo didáctich y forma mixta, dividit en tres himnes, lo primer histórich, lo segon pintoresch y dramátich y 'l tercer metafísich, es una joya del Paruás italiá.

Morí 'l 10 de Decembre de 1827, prop de Londres, hont descansaren sos restos fins al any 1871, que foren trasladats á Florencia y sepultats en lo panteó de *Santa Croce*.

FRANCISCO DIAZ PLAZA.

Preguntas y respuestas

A la pregunta proposada al número 264 varen rebbers 41 respostas, resultant guanyadora del premi la publicada á continuació, debent fer menció especial per la seva bondat, de las enviadas pels senyors, quinas inicials de firma son J. L. y H. de N.

¿Quins son los convencionalismes escénichs de que més s' abusa, especialment en las comedias?

Un dels convencionalismes que més abús se n' ha fet, es lo de pendre un personatge lo nom d' un altre, lo qual se presenta després, ó be de trovarse en la trama dos personatges d' un mateix nom, lo que no deixa d' ésser lo mateix convencionalisme, encare que baix una forma diferent.

Formant parella ab l' anterior está lo de cambi de robas entre los personatges, essent aixó causa, lo mateix que lo tractat en lo párrafo precedent, de posar en tal confusió á l' espectador, que moltes vegadas ni sab lo estat en que 's trova l' argument que 's desenrotlla devant seu, per lo que desitja arribar prompte al final de la representació.

Constituheix un dels més capitals, la subdivisió dels personatges d' una escena ab dos ó mes grupos, cada un dels quals, parlan d' assumptos distints, be á coincidir ab la conversa sostinguda per los altres grupos.

Un altre convencionalisme molt gastat es l' us de mobles y altres objectes escénichs, que desenllasan las situaciones d' una manera molt antinatural, y que comunment es lo recurs dels autors quan no saben desenllassarlas d' una manera més conforme á la vida real.

Per últim, també ho constituheix lo desenllás de moltes de las comedias, que quan més complicat está l' enredo de la trama, y per lo tant més difícil lo modo d' acabar ab l' enredo, surt un amich que ab tot se fica y ve á ésser lo pare pedás en totas las qüestions plantejadas.

Aquestos son, al meu veurer, los convencionalismes més en us y que s' han fet aborribles á causa de abusarne molt.

Per aixó tot autor modern deu fugir d' ells, segur de que 'l públich y la crítica li agrahiria.

M. GIRONA.

Survey de fora

REUS. — La societat «La Juventut Reusense», lo dia 7, posá en escena lo drama *¡Fratricida!*—S.

CANET DE MAR. — Lo «Centre Católich», la nit del diumenge passat representá las pessas *Una calaverada* y *Un afaita clatells*, finalisant ab la aixerida sarsuela *La marmota*.—R.

SITGES. — La societat «Lo Rebrot», inaugurarà la temporada de Quaresma ab lo drama *La flor de la montanya*.—S.

OLOT. — Lo «Centre de Católichs» ha representat últimament las pessas *Un senyor fet de pressa*, *Treta de dos estudiants* y *La qüestió son quartos*, que agradaren molt.—T.

BADALONA. — Després de *un pastitxo* de mal género, s'hi representá lo bonich sainete del senyor Coma, *Lo dijous gras*, que agradá molt.—A.

GRACIA. — En lo «Casino Artesano», demá 14, deu verificarse la funció á benefici dels individus del quadro dramátich, senyors Cusó, Casellas, Amat y Rodón, representantse lo drama original de Joseph Casellas, *Lo salt del llop*, y la segona representació de la bonica sarsuela, lletra de Casellas y música del senyor Masdeu Galiano, *A casa la triple*. Acabarà la funció ab un ball de Societat.—C.

BANYOLAS. — En lo proper col·legi del Col·lell, s'hi ha representat lo drama *Dos fills* y la sarsuela *L' allotjat*, que agradaren moltíssim.
B.

HOSPITALET DE LLOBREGAT. — Diumenge prop passat lo cassino del «Centro» inaugurarà la temporada de quaresma la companyia que dirigeix D. Albert Deu, posant en escena un important drama, quin desempenyo fou á cárrech de las senyoretas Morera, Castelló, Guerra y la noya Morera, y los senyors Deu Terrés, Morera, Bonnin y Viñas.

Acabá ab la bonica comedia *Lo marit de la difunta*, que feu riurer extraordinariament á la lluhida concurrència que omplia 'l local.

Lo mateix dia, la societat coral «La campes-tre», la companyia que dirigeix don M. Canut Clavé, representá després de un drama, la pessa *A sants y á minyons...*—P. B.

SANT FELIU DE GUIXOLS. — Lo dissapte, 6 del corrent, debutá en lo «Teatro Goula», de aquesta vila, ab *L'ánima morta*, la companyia dramática que dirigeix lo primer actor D. Teodor Bonaplata. L'obra era estreno aquí, y per tal

motiu y per ser de Guimerá, s'omplí 'l teatro de escullit públich, que l'aplaudí molt. Lo concepte que de primera impressió formá 'l públich de la companyia no fou molt favorable, pro á mon entendre, fou degut á que los demés actors se refiaren massa del senyor Bonaplata, qu' es qui porta l'obra en lo paper de Ferrán. Hí estigué inimitable.

Diumenge després, se posá en escena lo plagi de la comedia castellana *La epístola de Sant Pablo*, ab lo títul de *Palos y á casa*. Anunciaren «con asistencia de su autor», pro no va sortir al ser cridat, jo 'm crech per por á un escándol.

Sí, senyor Director, tenim entre nosaltres al insigne plagiari. La companyia ha tingut lo poch tacto d' anunciar com als grans *successos* de la temporada, *Terra baixa* d' en Guimerá, entre mitj dels dos últims *pastitxos* de Ferrer y Codina. ¡Quín contrast!—P. P.

TARRAGONA. — Ab motiu del cumpleany del senyor president de «La Tertulia liberal», s'hi doná la passada setmana una vetllada baix tots conceptes lluhidíssima.—A.

SANS. — Demá en la societat «La Familiar Obrera», tindrà lloch lo benefici del coro, ab un variat programa, en lo que hi pendrán part los beneficiats, cantant baix la direcció del senyor Masclans.

Al «Porvenir», diumenge passat s'hi verificá lo benefici del senyor Heredia, que obtingué grans aplausos en lo desempenyo de las obras. Signé una d' ellas la pessa *Pluja d' estiu*.

En «La Harmonía» hi actúa ab molt aplauso una companyia de sarsuela, baix la direcció del mestre Pascual Parera.—E. C.

SANT MARTI DE PROVENSALS. — En la cerveceria d' en «Punxa», s'hi representá l' altre dia la pessa *Sense argument*, y 'l monólech *L'esclau del vici*, essent abduas produccions molt aplaudidas.—S.

SABADELL. — Al teatro «Euterpe», una companyia d' aficionats posá en escena *Cofis y mofis* y *Cura de moro*.

Diumenge hi debutá una companyia d' ópera italiana ab la *Carmen*, obtenint regular desempenyo.

En l' «Associació de Católichs», durant l' última setmana s'ha dat representació del aplaudit drama de E. Serra, essent tant ó més celebrat que al dia de son estreno. També se representaren ab molt aplauso *Sebas al cap* y *Los grills de las sebas*, estrenantse á més un aplaudit juguet de Pau Parellada, agradant moltíssim.

En lo «Teatre Familiar», lo diumenge, se posá en escena la aplaudida pessa en un acte de don

Ramon Serra, *Lo Diafragma*, en la que s'hi distingiren los senyors Ribera, Llasabés, Falguera y Monserrat. Se representá també *La mort del Oncle* y lo monólech-sarsuela, *Un Rey de pega*. Lo teatro estaba completament plé.

Lo dimars, dia 2, en la «Academia Católica», debutá l'orfeó de Sta. Cecilia, compost de uns 130 noys de las escolas de catequística; cantaren tres pessas, entre ellas l'«Himne á Sta. Cecilia», música del mestre Artigas, director del orfeó, la qual li valgué entussiasta ovació.

Una banda de guitarras y acordeons tocá una bonica composició, dirigida ab molt acert per los mestres Srs. Arnau y Truyols.

Per fi de festa se posá la sarsuela en un acte, *L'allotjat*, en la que s'hi distingí extraordinariament lo senyor Campmajó y 'ls senyors Serra, Soler, Vila, Trapat, Bartrons, Arnaus y Balmes, molt acertadíssims.—J. F.

SANT ANDREU DE PALOMAR.—Per aquesta nit s'anuncia en l'«Ateneo Obrero», una funció extraordinaria. Se posarán en escena la bonica balada en tres actes, de Soler, *Lo Uiri d'aygua*, y la popular pessa *A ca la modista*.—M.

Novas

EN lo número present se publican las quatre planas finals del drama *Riallas y Plorallas*, obra que 's reparteix enquadrada avuy mateix als suscriptors de Barcelona.

Comensa ademés l'epissodi dramátich *Vida y mort*, original de D. Joseph Pujadas Truch, estrenat ab gran éxit, essent unánim en aquest sentit l'opinió de tota la premsa que va ocuparsen.

Se reparteixen també en lo número present 16 planas de la celebrada comedia de Arnau *Las ametllas d'Arenys*. Aquesta obra, de la qual sols faltan 4 planas, quedarà completada al número vinent.

En lo XIX Petit Concurs, ha resultat premiat lo plech n.º 1; lema, *La veu del cor*...

Pot lo seu autor passar á l'Administració á comprobarho, pera poguer publicar lo seu nom al número vinent, junt ab las composicions premiadas, després de lo qual se li farà entrega del premi ofert, y que está exposat en dit local.

Ha surtit en direcció de Madrid nostre apreciat company don Joseph Ximeno Planas, ahont,

com es sapigut, te que veurers dimars vinent, dia 16, lo recurs de casació de la seva sentència, presentat al Tribunal Suprem.

Bon viatge y que la sort l'acompanyi.

S'ha posat á la venda en la nostra Administració, al preu de un ral, lo monólech *Tot a rodar!* original de don J. Castellet Pont.

Ha tingut gran acceptació, essent molt digna d'ella, una preciosa *romanza* italiana pera cant y piano del jove compositor don Pietro Astor, titulada *Canzone Ignota*. La recomaném á nostres lectors, segurs de que 'n quedarán molt contents.

En obsequi als favoreixedors de LO TEATRO REGIONAL, lo celebrat colaborador don Enrich Riera y Mateu los ofereix á meytat de preu, ó sia per un ral, lo bonich volum de composicions titulada *Ratllas*.

Los que desitgin aprofitar l'obsequi, poden dirigir-se á l'Administració d'aquest periódich.

Hem rebut un número extraordinari de la Revista *La Enciclopédica*, que 's publica á Granollers. Va tot ell dedicat al Certamen que va celebrarshi últimament. Forma un llibre de cent págines y l'adornan gran profusió de grabats, fets exprofés, acompanyat de treballs d'importants literats.

Hem rebut una ben escrita y enérgica protesta á la prohibició dictada per l'alcalde de Cassá de la Selva, de celebrar una funció teatral en lo «Centre Recreatiu» d'aquella població.

La funció objecte de la prohibició habia sigut organizada á benefici de las familias pobres de la població.

La obra escullida era la tragi-comedia del reputat autor D. Ramón Bordas, *Política y Honra*.

Lo més trist es, que segons dita *protesta*, lo permis va ésser negat ab l'aditament de: *no vos donch permis ni per fer aquesta ni per ferne cap*....

Esperém veurer revocada aviat disposició tan especial.

La Junta directiva de la «Societat Melpóme-ne», 'ns comunica que á pesar de lo que havia decidit, no podrán estrenarse las tres obras escullidas en lo concurs teatral per falta material de temps y en be de las mateixas, sols s'estrenará *Lo Metge y lo Curandero*, de don Mariano Escriu. Las dos altres serán presentadas lo próxim mes d'Abril.

Tenim molt bonas noticias de la *reprise* en lo

Teatro de la Gran-vía de la popular revista *Las Reformas*, original del conegut autor dramàtic don Joseph Maria Pous, que l'ha refundida, anexionant una revista de teatros y varias escenas d'actualitat.

LICEO.—Molt ben rebuda ha sigut la companyia d'opereta en lo gran Teatro. La gracia especial de las germanas Tani, la vis cómica de Grossi, y l bon conjunt de tots los demás artistas, han sigut los factors del bon resultat.

Se 'ns ha donat á coneixer també la tiple Aida Sorolla en l'ópera *Il Barbiere di Siviglia*, obtenint merescuda ovació, per possehir una veu molt agradable y bona escola de cant.

ROMEA.—Per ahir vespre y ab un programa variat y ben escullit, degué celebrar la funció de benefici l'artista genèrich senyor Llano. Li desitjém lo bon resultat de qu' es merexedor l' estudiós actor.

S' anuncian en aquest teatro los estrenos de *Las falsas burgesas* y *L' hostal de la coica*.

Ha sigut rebuda ab molt aplauso la reaparició del celebrat actor Frederich Fuentes.

TÍVOLI.—Sorpresos quedarem al veurer la execució acabada que la companyia cómic-dramàtica de Joan Colom doná á las obras que posá en escena en aquest teatro, diumenge últim. Desconeguts nos eran casi tots los actors que la forman, y per la manera modesta ab que s' havian anunciat, estavam lluny de que poguessim apreciarhi tanta discreció, aixís en la part individual dels actors com en la experta direcció del conjunt. Molt tenen que recorrer en aquest últim sentit per arribarhi, algunas companyias de per aquí, que fa anys sembla llaurin sense una ma experta que las guihi.

La companyia del Tívoli nos ha sigut doblement simpática per cultivar lo teatro regional, havent presentat ab acert algunas produccions valencianas.

Próximament debutará en aquest teatro lo professor Pikman que ve precedit de gran fama en son variat repertori.

NOVETATS.—Ha sigut ben rebuda, com era d'esperar, la companyia lírica espanyola. L'ópera *La Dolores* ha obtingut esmerada interpretació.

ELDORADO.—Altre éxit te que afegir á la present temporada ab *Las bravias*, representada per primera vegada dimars últim.

Lo llibre, basat en una famosa comedia de Shakespeare, está ben sostingut, y la música de Chapí, te algun número bastant agradable.

GRANVÍA.—Dissapte s' hi estrená una sarsuela

bufa titulada: *La ley del Profeta*, quin llibre, dels senyors Torrens y Caballé, te algunas situacions cómicas que foren celebradas ab aplauso. També va obtenirlo y merescudament la música, original del distingit compositor Pérez Aguirre. Cupleix molt be lo género á que correspon la obra, y te passatjes molt inspirats.

Continuan donantshi representacions ab molt aplauso, de l'obra d'espectacle *El año 15,000*.

FRONTÓN CONDAL.—Lo partit del diumenge passat fou á *tercetos* y com tots los partits que jugan tres contra tres, resultá malíssim á tot serho. Los sis pelotaris se disputaban á qui ho faria més malament y no hi ha dupte que ho conseguiren, logrant fastiguejar al públich, qui 'ls obsequiá ab una estrepitosa serenata de xiulets.

*
*
*

A benefici dels voluntaris catalans de la guerra d' Africa, se jugá l dimars un partit entre Tacolo y Altamira, vermells; contra Beloqui y Oláiz, blaus. Ha resultat ésser un partit disputadíssim per la manera magistral que tots los pelotaris han jugat. Beloqui, especialment, estigué superior rematant tantos á dos parets, que li valgueren numerosos aplausos. Tacolo ab sas boles, notable també, feu aplaudirse, y Oláiz retornant pilotas difícilíssimas. Altamira, be en la primera meytat del partit. En la última igualada, que fou al tanto 48, quedaren los vermells. Tantos notables, los 15 y 34, vermells, y 21, 35 y 49, blaus.

MELPÓMENE.—Se 'ns ha enviat lo programa de la funció que verificará dissapte vinent al teatro «Olimpo». Se posará en escena lo preciós drama de Soler, *Batalla de Reynas*, y se verificará lo estreno de la comedia *Lo metje y lo curandero*, original de D. Mariano Escriu.

En l'Administració de LO TEATRO REGIONAL se despatxan Vales de dos assientos de platea ab entradas, al preu de cinch rals.

GEDEON.—Ab aquest títol s' ha constituït una reunió familiar, composta d' uns quants decidits admiradors del teatro catalá, quin rich repertori tenen el propòsit de posar en escena. Al representar l' altre dia *Parells y sanás*, feren las delicias de la concurrencia las senyoras Bernabé (L.) y (A.), 'ls germans Maluquer, Despax y Alós.

LA CAMELIA.—Devant d' un numerós y lluhit públich s' hi representá l diumenge passat lo preciós drama *La creu de la masia*, escoltanthi aplausos de vritat las senyoretas Llovet (C.) y (N.), y 'ls senyors Andrés, López, Nogués, Caballero y Lamich.

ESQUERRA DEL ENSANCHE.—Lo programa de la

nit del diumenge passat lo formaba la preciosa producció d'en Pitarra, *Lo ferrer de tall*, baix la direcció del senyor Palaudarias.

ACADEMIA CALASANCIA. — Presidida pe l'alcalde senyor Nadal y distingidas autoritats, aquesta important associació doná 'l diumenge passat una important vetllada, en que hi escoltaren los aplausos que mereixian los senyors Burgada, Elías, Gui, Boter, Parpal y Trabal en la part literària, aixís com los senyors encarregats de la part musical.

CENTRO BARCINO. — La nit del diumenge s' hi posá en escena *La bolva d' or*, desempenyada per la senyora Puchol y 'ls senyors Fages, March, Roca, Bertrán, etc., que hi escoltaren tots molts aplausos.

FOMENT RECREATIU DEL INSTITUT. — Avuy celebra 'l benefici ab escullit programa, lo distingit aficionat D. Joseph Planas.

ATENEU DE HOSTAFRANCS. — Diumenge formá part del programa la celebrada sarsuela *Las erradas del papá*, essent molt aplaudida.

*
**

Llegia ahi, estudiant
Que l' ample volta blava
No es res més que un gran vuit

Que pobla la estelada.
Sabia que un cop mort,
Finia ab lo cos l' ànima
Y que tot nostre ser
Com fum 's dissipaba,
Y avuy que freda 't veig
Sens brill en la mirada,
Llarga demunt lo llit,
Y vestida de santa,
Recordo lo llegit,
Y ab l' ànima endola
Aixeco 'ls ulls al cel
Y prego per tu, aymada.

JOSEPH ESCACHS Y VIVET.

Correspondencia

Carlos Mata: veurém de colocarho. — J. R.: no serveix per lo confós. — Lluís Garrigós: no te sentit. — Manel Serrano: vegi de concretarho. — J. A. V.: falta espay. — Andreu Rius: es fluix. — Rafel Borrás: nó va mal. — M. C. Riera: es gastat. — Jepús Alim Ordap: llástima d' assumpto; ben tractat, se 'n podria treurer partit. — Suri-senti: es indicat per publicarse en certa época del any. — Andreu Rius: anirá. — J. Selsball: molt be de intenció; la forma no correspon. — J. Abril: no hi ha tal; anirá. — Juanito Sallenac, Noy Xich, Ratoví, Ramón Amorós, I. Estadella Arnó, Manel Tryrat, Ferrán Conellos, Carlos Saserra y Manel Gatell: veurém de complaurels en altres treballs. — Menut, M. O., Caldera de Barco y Un tenor mut: igualment.

SECCIÓ DE REGALOS

À ca 'l prestamista

Bonica sarsuela en un acte. — Preu: **4 rals**
Pot obtenirse per **1 ral** en l' Administració d' aquest periódich

Com que n' hi han poch exemplars, sols se respon de servir als primers que ho sollicitin. Los de fora deuen abonar 5 céntims més per gastos d' envió.

Hs.	Ds.		
9	1	<i>Un agregat de boigs, com., 3 actes.</i>	8 rals
6	2	<i>Las duas noblesas, drama, 3 actes.</i>	8 »
5	1	<i>Lo pom de violas, com., 3 actes.</i>	8 »
15	2	<i>L' últim rey de Magnolia, óp., bufa</i>	4 »
9	1	<i>La cua de palla, comedia, 3 actes.</i>	8 »
16	1	<i>Las papallonas, comedia, 3 actes.</i>	8 »
3	3	<i>¡Donas! comedia, 3 actes.</i>	8 »
5	3	<i>Ni la teva ni la meva, com., 3 actes</i>	8 »

Los que desitjin tenir enquadernada la obra *Riallas y plorallas*, poden presentar los folletins á l' Administració, Plassa del Pi, número 3, 2^{on}
Preu: 15 céntims

Lo somni de la Ignocencia

Sarsuela de gran éxit — Segona edició
Preu: **4 rals**

Lo senyor Palaudarias

Continuació de *Lo somni de la Ignocencia*
Preu: **1 pesseta**

Lo Teatro Regional

Publicació sens rival en sa classe. — Única Biblioteca Teatral Catalana. — 79 obras publicadas

Los que 's suscrigan aquesta setmana, rebrán completa la comedia *Riallas y Plorallas*, y la obra que esculleixin d' entre las publicadas

Preu de suscripció: **2 ptas. trimestre**

Per caracterisarse, los llapis FORTON son los millors

Preu: **3 pessetas**